

**OMNIBUS 2007**

7.03.2007

KOS – klasa I gimnazjum

Czas trwania konkursu: 45 minut

Witamy Cię. Otrzymujesz od nas 104 punkty – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź dopisujemy Ci jeszcze 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. **W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników itp.**

Życzymy przyjemnej pracy. POWODZENIA!

Jerzy Besala: „Po potopie do rozbiórki” Polityka nr 48, 2 grudnia 2006

Trwał wyniszczający najazd szwedzki. Po opanowaniu wielkich połaci Polski królowi szwedzkiemu Karolowi X Gustawowi nie udało się uchylić zimy 1656 r. marsz na Lwów. Po raz pierwszy dowódca jego wojsk ks. Fryderyk Badeński przegrał regularną bitwę ze Stefanem Czarnieckim i Jerzym Lubomirskim pod Warką 7 kwietnia 1656 r. Do króla szwedzkiego zaczęła docierać smutna prawda: Rzeczypospolitej sam nie zdoła pokonać. Tym bardziej, że dyplomacja króla Jana Kazimierza Wazy, pomimo ogromnych trudności, zaczęła zawierać dobre sojusze: z ordą krymską, Moskwą i Austrią. Zagrożenie dla Szwecji stwarzała nieodległa Dania. Karol Gustaw usiłował zamortyzować sukcesy dyplomacji polskiej, przyciągając dwóch nienawidzących Jana Kazimierza magnatów: hetmana wielkiego litewskiego Janusza Radziwiłła i jego brata stryjecznego Bogusława Radziwiłła. Ich niechęć do króla polskiego brała się nie tyle z ich ambicji, ile z poczynań Jana Kazimierza. Ostatni Waza miał niezwykłą zdolność zrażania do siebie ludzi. Sukcesy szwedzkie w podboju Polski w znacznej części możliwe były dzięki skrajnej nieufności społeczeństwa do króla, który cierpiał na zmienne stany depresyjne: smutek bez wdzięku, jak to wówczas określano. Na dworach europejskich wiedziiano, że Jan Kazimierz jest władcą nielubianym przez poddanych, na dodatek bezdzietnym, i że szlachta chętnie zgodziłaby się na innego władcę.

1. Autor powyższego tekstu:

- A) posługuje się językiem epoki, o której pisze
B) zwraca się do czytelnika bezpośrednio
C) specjalizuje się w historii średniowiecza
D) koncentruje się na wydarzeniach z historii XVII – wiecznej Polski

2. Adresat powyższego tekstu:

- A) nie musi być znawcą historii Polski
B) nie musi znać skomplikowanej terminologii naukowej, żeby zrozumieć tekst
C) musi sam formułować wszystkie sądy i opinie
D) może przyjąć punkt widzenia autora tekstu

3. W swoim artykule piszący:

- A) przywołuje prace innych autorów
B) stara się zachować obiektywizm
C) koncentruje się przede wszystkim na faktach
D) przywołuje nowe, nieznanne dotąd fakty

4. W powyższym fragmencie autor:

- A) wymienia wyłącznie postacie historyczne
B) obok postaci historycznych umieszcza również bohaterów fikcyjnych
C) wspomina o autentycznej postaci, która stała się również bohaterem powieści
D) zmienia życiorysy swoich bohaterów

5. W powyższym tekście:

- A) omawiane wydarzenia zostają umiejscowione w czasie
B) piszący przywołuje fakty historyczne
C) autor wprowadza elementy fikcji
D) autor przeinterpretowuje fakty historyczne

6. Wspomniana w artykule bitwa pod Warką:

- A) została rozegrana u schyłku zimy 1656
B) stanowiła początek wielkich zwycięstw Karola X Gustawa
C) była poważnym ostrzeżeniem dla króla szwedzkiego
D) stanowiła jeden z punktów zwrotnych w wojnie polsko-szwedzkiej

7. Król Jan Kazimierz, o którym mowa w powyższym tekście:

- A) pochodził z dynastii Wazów
B) przeniósł stolicę z Krakowa do Warszawy
C) jest w opinii autora głównym winowajcą rozbiorów Polski
D) był człowiekiem zrównoważonym

8. Ocena Jana Kazimierza w artykule J. Besali:

- A) jest jednoznaczna
B) wynika z konfrontacji skrajnych opinii na temat władcy
C) budowana jest na podstawie opinii ludzi współczesnych królowi
D) jest krytyczna

9. Z powyższego tekstu można wywnioskować, że:

- A) orda krymska zawarła sojusz z Polską
B) Karol Gustaw źle oszacował swoje siły w konflikcie z Rzeczypospolitą
C) początkowe sukcesy wojsk szwedzkich nie były wyłącznie zasługą waleczności i sprawności armii
D) Jan Kazimierz nie cieszył się popularnością

10. Osobowość króla Polski zgodnie z powyższym tekstem:
 A) zrażała ludzi B) była przeszkodą w skutecznym rządzeniu krajem
 C) była przyczyną sukcesów polskiej dyplomacji D) była tajemnicą dla ludzi mu współczesnych
11. Celem, jaki stawia sobie autor powyższego artykułu, jest:
 A) wywołanie dyskusji wokół omawianego zagadnienia B) zaskoczenie czytelnika oryginalnością sądów i interpretacji
 C) zaprezentowanie faktów związanych z omawianymi wydarzeniami D) przedstawienie ocen króla Polski
12. Styl powyższego tekstu charakteryzuje się:
 A) rzeczowością B) klarownością C) oszczędnością i prostotą
 D) wymieszaniem dwóch konwencji stylistycznych dla większego zaskoczenia czytelnika
13. Opinie na temat Jana Kazimierza, które pojawiają się w tekście:
 A) mają charakter złośliwy B) są ironiczne
 C) to przede wszystkim sądy wynikające z oceny faktów D) są krytyczne
14. O kompozycji wywodu można powiedzieć, że:
 A) autor ukazuje wydarzenia, będące przede wszystkim w porządku chronologicznym
 B) całość wywodu stanowi argumentacja postawionej na początku tezy
 C) autor rozwija w drugiej części myśl, którą zakończył część pierwszą D) całość wywodu zmierza do konkretnej puenty
15. Pierwsze zdanie omawianego tekstu:
 A) jest zdaniem pojedynczym B) nie zawiera podmiotu
 C) jest zdaniem pojedynczym nierozwiniętym D) zawiera dwie przydawki
16. Ostatnie zdanie powyższego tekstu:
 A) zawiera orzeczenie imienne B) jest zdaniem złożonym
 C) zawiera rzeczownik w bierniku D) wykorzystuje czasownik w formie nieosobowej
17. Wyrazem akcentowanym na przedostatnią sylabę jest:
 A) dzięki B) marsz C) zamortyzować D) wojsk
18. Tyle samo głosek co liter znajduje się w wyrazie:
 A) nie B) wielkich C) niechęć D) cierpiać
19. Rzeczownikiem nie jest wyraz:
 A) niechęć B) marsz C) zagrożenie D) stryjecznego
20. W pierwszym i ostatnim zdaniu nie ma:
 A) przyimków B) spójnika C) zaimków D) przysłówków

Ignacy Krasicki: „Groch przy drodze”

Oszukany gospodarz turbował się srodze:
 Zjedli mu przechodzący groch zeszyły przy drodze.
 Chcąc wetować i pewnym cieszyć się profitem,
 Drugiego roku wszystek groch posiał za żytem.
 Przyszło zbierać, gdy mniemał mieć korzyść obfitą,
 Znalazł i groch zjedzony i stłoczone żyto.
 Niech się miary trzymają i starzy, i młodzi:
 I ostrożność zbyteczna częstokroć zaszkodzi.

21. W powyższym tekście można znaleźć:
 A) morał B) puentę C) fabułę D) bohatera literackiego
22. O osobie wypowiadającej się w tym tekście możemy powiedzieć, że jest:
 A) zdeklarowanym pesymistą B) moralistą C) naszym nauczycielem D) człowiekiem przesadnie ostrożnym
23. Tekst powyższy:
 A) adresowany jest do wszystkich ludzi B) nie ma wskazanego konkretnego adresata
 C) przedstawia nam portret skąpa D) ma charakter humorystyczny
24. Z wiersza powyższego wynika, że:
 A) ludzie bardzo chętnie korzystają bez zahamowań z owoców cudzej pracy B) ludzie są zawistni
 C) nikt z nikim nie chce się dzielić tym, co sam ma D) przed ludzką zachłannością nic cię nie obroni
25. Przysłówkiem jest:
 A) srodze B) obfitą C) częstokroć D) przechodzący
26. W pierwszym wersie powyższego tekstu można znaleźć:
 A) czasownik w czasie przeszłym B) rzeczownik w dopełniaczu C) przymiotnik D) dwa przymiotniki